

Uzasadnienie

Na podstawie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2015, poz.1651) zwanej dalej ustawą o ochronie przyrody, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych, dalej zwany projektem PZO, na okres 10 lat. Zgodnie z art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, nadzór nad obszarem Natura 2000 Wielki Łęg Obrzański PLB300004, zwanym dalej obszarem Natura 2000, sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Obszar Natura 2000 został wyznaczony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz.U. nr 229, poz. 2313 z późn. zm.). Niniejszy akt prawny został zastąpiony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. nr 25, poz. 133 z późn. zm.).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu sporządził projekt PZO uwzględniając treść art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz.U. nr 34, poz. 186, z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie projektu PZO.

Projekt PZO został sporządzony dla całego obszaru Natura 2000, gdyż nie stwierdzono okoliczności, o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody:

- dla obszaru Natura 2000 ani jego części nie ustanowiono planu ochrony;
- na terenie obszaru Natura 2000 nie znajduje się park narodowy, rezerwat przyrody lub park krajobrazowy, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody;
- na terenie obszaru Natura 2000 nie znajduje się park narodowy lub rezerwat przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody;
- obszar Natura 2000 nie znajduje się w obszarach morskich;
- obszar Natura 2000 nie pokrywa się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu zapewnił udział społeczeństwa w opracowywaniu projektu PZO w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013 r. poz. 1235, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą OOŚ. Informacje o zamiarze przystąpienia do sporządzenia planu podano do publicznej wiadomości obwieszczeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z 22 września 2015 r. (znak: WPN-I.6320.17.2015.JD) udostępnionym na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu i ogłoszonym na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu w terminie od 22 września do 13 października 2015 r. i ogłoszonym w prasie o zasięgu wojewódzkim 22 września 2015 r.

Informację o przystąpieniu do opracowywania projektu PZO wraz z pozostałymi informacjami, o których mowa w art. 39 ust. 1 pkt. 2–5 ustawy ooś, podano do publicznej wiadomości poprzez udostępnienie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu i ogłoszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu w terminie od 24 listopada do 15 grudnia 2015 r. oraz ogłoszenie w prasie o zasięgu wojewódzkim 24 listopada 2015 r.

W przewidzianym na składanie uwag i wniosków terminie 21 dni uwagi zgłosił Jan Balcerzak z Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu. Prócz szeregu uwag o charakterze redakcyjnym, które zostały uwzględnione, zgłoszono następujące uwagi:

Lp.	Wniosek/uwaga Podmiot zgłaszający, data zgłoszenia	Sposób wzięcia pod uwagę i zakres uwzględnienia
1.	Cel działania ochronnego jest niemierzalny, nie podano oceny stanu ochrony przewidywanej do osiągnięcia. Propozycja dodania wartości, któregoś z parametrów, np. siedliska gatunku Jan Balcerzak, 14 grudnia 2015 r.	Uwaga uwzględniona w części. Doprecyzowano, że celem działania ochronnego jest poprawa stanu ochrony do wartości U1 (stan niezadawalający) bez wskazywania konkretnych parametrów.
2.	W działaniu nr 5 błędnie wskazano z konieczność koszenia użytków zielonych zgodnie z wymaganiami dla siedliska przyrodniczego. Jan Balcerzak, 14 grudnia 2015 r.	Uwaga uwzględniona. Dokonano korekty zapisu, tak, by użytki zielone kosić zgodnie z wymaganiami programu rolno – środowiskowo-klimatycznego dla kulika wielkiego.
3.	Z opisu działania nr 8 i 9 nie wynika, czy monitoring należy prowadzić corocznie. Jan Balcerzak, 14 grudnia 2015 r.	Uwaga uwzględniona. Dokonano korekty zapisu, jednoznacznie wskazując, że monitoring prowadzony będzie corocznie

Podstawą sporządzenia planu zadań ochronnych było opracowanie: Kiczyńska A., Wylegała P., Horbacz A. 2013. Ekspertyza przyrodnicza gatunków ptaków na potrzeby projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wielki Łęg Obrzański PLB300004. Narodowa Fundacja ochrony Środowiska. Poznań – Warszawa.

W celu umożliwienia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udziału w pracach związanych ze sporządzaniem projektu PZO, o którym mowa w art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody przekazano projekt zarządzenia najważniejszym podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk gatunków uznanych za przedmioty ochrony przedmiotowego obszaru.

Granice obszaru Natura 2000 opisano w oparciu o 1020 punktów węzłowych, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992.

Przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 jest populacja rozrodcza kulika wielkiego *Numenius arquata* oraz populacja migrująca siewki złotej *Pluvialis apricaria*. Stan ochrony ww. gatunków oceniony został dla kulika wielkiego na poziomie U2 (stan zły) a dla siewki złotej na poziomie U1 (stan niezadawalający). Kulik wielki jest gatunkiem o tzw. niekorzystnym statusie ochronnym w Europie, klasyfikowanym ostatnio w kategorii NT wg kryteriów IUCN (BirdLife International 2012). Polska populacja wykazuje w ostatnich dwóch dekadach silne tendencje zmniejszając liczbę par lęgowych od 20 do 90%.

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody i § 3 rozporządzenia w sprawie projektu PZO dokonano identyfikacji zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 z podziałem na zagrożenia istniejące i potencjalne. Dla kulika wielkiego jako zagrożenie istniejące wskazano zaprzestanie użytkowania łąk, drapieżnictwo ptaków krukowatych i lisa *Vulpes vulpes* niszczących jego lęgi, oraz prace agrotechniczne (w szczególności włókovanie, koszenie łąk) prowadzone w okresie gniazdowania. Istniejącymi zagrożeniami dla populacji migrującej

siewki złotej jest zaprzestanie użytkowania łąk, w dużej mierze w rezultacie utrzymującego się wysokiego poziomu wód na łąkach.

Jako cel działań ochronnych dla kulika wielkiego wskazano poprawę stanu ochrony do wartości U1 (stan niezadowalający) poprzez zmniejszenie presji drapieżczej ptaków krukowatych i lisa oraz czynną ochronę lęgów, natomiast dla siewki złotej przywrócenie właściwego stanu ochrony poprzez użytkowanie kośne użytków trwałych. Powyższe cele realizowane będą poprzez działania ochronne z zakresu ochrony czynnej polegające na zmniejszeniu presji drapieżniczej ptaków krukowatych i lisa poprzez ograniczenie wielkości ich populacji, czynną ochronę lęgów poprzez inkubację jaj w warunkach sztucznych i rezygnację z prowadzenia prac agrotechnicznych w odległości do 10 m od gniazda w trakcie lęgów oraz użytkowanie kośne trwałych użytków zielonych. Zaplanowano również działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych. W tym zakresie zaplanowano w czwartym, siódmym i dziesiątym roku obowiązywania planu zadań ochronnych wykonanie oceny stanu ochrony kulika wielkiego i siewki złotej oraz coroczne określanie liczebności par lęgowych kulika wielkiego i liczby młodych ptaków odchowanych przez poszczególne pary, monitoring stanu populacji ptaków krukowatych i lisa.

Zgodnie z § 3 pkt 2 lit. c rozporządzenia w sprawie projektu PZO przeanalizowano dokumenty planistyczne, w tym zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. W związku z brakiem zagrożeń wynikających z realizacji tych dokumentów w PZO nie określono wskazań do ich zmian.

Nie wskazano terminu sporządzenia planu ochrony dla całości lub części obszaru Natura 2000, gdyż nie stwierdzono występowania przesłanek, o których mowa w § 3 pkt 8 rozporządzenia w sprawie projektu PZO.

Na podstawie zgromadzonej dokumentacji sporządzono projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu w sprawie ustanowienia PZO dla obszaru Natura 2000, zwany dalej projektem zarządzenia.

Projekt zarządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Poznaniu uchwałą nr 14/2015 z 10 grudnia 2015 r. oraz uzgodniony z Wojewodą Wielkopolskim pismem KN-III/0521.2.2016.1 z 7 stycznia 2016 r.